

Head kolleegid ja
koostööpartnerid!

Justiitsministeerium ja
Sotsiaalkindlustusameti
lastekaitseosakond kutsuvad teid

Ida-ja Lääne- Virumaa teenuste messile

- VAHETA infot ja kontakte
- KOHTU noorte õigusrikkujate ja sõltlaste teenusele suunajate ja teenusepakkujatega
- LEIA koostööpartnereid
- LOO koostöösuhteid

Teenused

* Lasteabitelefoni teenus 116111	2
* Siseriiklike ja rahvusvaheliste lastekaitse juhtumite nõustamine	2
* Lastemaja	3
* Töönõustamine lastekaitsetöötajatele ja võrgustikupartneritele	3
* Tugiisikuteenus asendushoolduselt elluastujatele	4
* Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus lapsele	4
* Mitmedimensioonilise pereteraapia (MDFT) programm	6
* Kinnise lasteasutuse teenus	6
* Ohvriabiteenus	7
* Lepitusteenus	7
* MARAC juhtumikorraldus	7
* Seksuaalvägivalda kriisiabikeskused (SAK)	8
* Kiusamisvaba Kool (KiVa)	9
* SPIN-programm	9
* STEP	10
* MTÜ Virumaa Laste ja Perede Tugikeskus	11
* Sõltuvusprobleemidega noorukite ravi- ja rehabilitatsioonikeskus	11
* Viru Vangla 3 üksus	12
* Taastava õiguse põhimõtete ja alaealist mõjutavate meetodite kasutamine politseitöös	12
* Noorte Tugila Kohtla-Järvel ja Jõhvis	13
* SA Innove Rajaleidja teenused	14
* Ida-Virumaa Laste ja Noorte Vaimse Tervise Keskus	14
* Lootuse küla	15
* MTÜ Eluliin	15
* Noorte tööturule sisenemist toetavad tööturuteenused	16
* MTÜ Maria ja lapsed	18
* MTÜ Lapsele Oma Kodu	19
* Ida-Virumaa Naiste Tugikeskus-Varjupaik	20
* PREP ehk Paarisuhte Rahulolu Edendamise Programm	20
* Maarjamaa Hariduskolleegium	22
* OÜ CORRIGO	23
* SA Jõhvi Haigla	24
* Sõltuvusravi- ja rehabilitatsiooniprogramm	25
* „Imelised aastad“ vanemlusprogramm	25
* Pereaarst või EMO?	26
* Kohaliku omavalitsuse korraldatavad sotsiaalteenused	27
* Riiklikud teenused ja ennetusprogrammid lastele ja peredele:	27

Lasteabitelefoni teenus 116111

Lasteabitelefon on ööpäevaringne tasuta teenus, et teatada abivajavast lapsest või küsida nõuannet lastega seotud teemadel.

Lasteabitelefonile võivad pöörduda nii lapsed ise kui ka täiskasvanud – lapsevanemad, sugulased, spetsialistid, naabrid, sõbrad, tuttavad, kõik tähelepanelikud inimesed.

Vestluses pöördujaga selgitatakse esmalt välja teema või põhjus, mille osas abi vajatakse. Juhtumikonsultandid jagavad pöördujale nõuandeid ja juhiseid, kuidas olukorras toimida, samuti informatsiooni ja kontakte erinevate teenuste ja võimaluste kohta. Vajadusel edastatakse lasteabitelefonile saabunud informatsioon KOV spetsialistile ning juhul, kui selgub, et lapse heaolu ja turvalisus on ohus, tehakse koostööd politsei ja häirekeskusega, vajadusel ka kohtutega.

Näiteid teemadest, mille osas saab lasteabitelefonilt nõuandeid ja abi:

- laste ja noorte omavahelised tülid, kiusamine ning probleemid koolis, kodus, huviringides ja internetis;
- laste ja lapsevanemate vahelised tülid;
- lapse enesehävituslik käitumine - enese vigastamine või selle kavatsus;
- küsimused laste interneti kasutamise teemadel;
- lapse kasvatamise või hooldusõiguse küsimused;
- hooletusse jäetud, abivajav või hädaohus olev laps;
- füüsiliselt, emotsionaalselt või seksuaalselt väärkoheldud laps;
- erinevad muud lastega seotud teemad, mille osas on soov konsulteerida.

Lasteabitelefoni kontaktid:

- telefon: 116111 (ööpäevaringne, tasuta)
- e-post: info@lasteabi.ee
- veebivestlus: www.lasteabi.ee → „Küsi abi“ või „Alusta vestlust“
- lasteabi äpp, otsisõna „lasteabi“
- Facebook „Et ükski laps ei jääks abita, kui ta seda vajab!“

Lasteabitelefoni poole pöördujal on võimalik jääda anonüümseks ning nõustamine toimub nii eesti, vene kui inglise keeles.

Siseriiklike ja rahvusvaheliste lastekaitse juhtumite nõustamine

Lapse heaolu, kasvamise ja arengu eest vastutab lapse vanem või lapse hooldusõiguslik isik. Abivajavate ja hädaohus olevate laste juhtumite lahendamisel pakub perekonnale abi ja tuge kohalik omavalitsus.

Juhtumite lahendamisel pakume kohalike omavalitsuste lastekaitsetöötajatele nõustamisteenust, mille raames aitame hinnata lapse abivajadust, leida lapse olukorra leevendamiseks lapsele ja tema perele sobivaid teenuseid ning valida lapse abivajaduse ärahoidmiseks või süvenemise ennetamiseks tõhusaid, st tõendus põhiseid meetmeid. Lisaks vahendame kohalikele omavalitsustele rahvusvahelisi lastekaitse alaseid üksikjuhtumeid, mille lahendamiseks pakume samuti nõustamisteenust.

Nii siseriikliku kui rahvusvahelise juhtumi alase nõustamisteenuse saamiseks tuleb kohalikul omavalitsusel edastada oma soov vormikohasel taotlusel e-posti aadressile: info@sotsiaalkindlustusamet.ee.

Täpsema info saamiseks soovime võtta ühendust:

- siseriiklike juhtumite puhul lastekaitse osakonna piirkonna juhtumikonsultandiga;
- rahvusvaheliste juhtumite puhul lastekaitse osakonna peaspetsialistidega:
Katrín Malm tel: 6640 164, e-post: katrin.malm@sotsiaalkindlustusamet.ee
või Merli Laur tel: 5345 1792, e-post: merli.laur@sotsiaalkindlustusamet.ee.
- Töövälisel ajal on võimalus helistada lastekaitse osakonna Lasteabitelefonile 116111.

Loe lisaks Sotsiaalkindlustusameti kodulehelt: www.sotsiaalkindlustusamet.ee
→Lapsed ja pered →Nõustamisteenused.

Lastemaja

Lastemaja on lapsesõbralik ja erialadevaheline teenus seksuaalselt väärkoheldud või selle kahtlusega laste abistamiseks.

Lastemajad asuvad Tallinnas (Põhja Lastemaja) ja Tartus (Lõuna Lastemaja), kuid teenus on kättesaadav kõikidele lastele Eestis.

Lastemaja teenuse osutamiseks töötavad lapse heaolu nimel koos erinevad spetsialistid - lastekaitsetöötaja, politsei, prokurör, psühholoog ja paljud teised. Teenuse meeskond hindab lapse tervislikku ja sotsiaalset olukorda ja edasist abivajadust, viib läbi juhtumi lahendamiseks vajalikud uurimistoimingud ning pakub lapsele vajalikku abi.

Teenusele saamiseks tuleb:

- kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötajal võtta ühendust lastemaja spetsialistiga ja esitada lastemajateenuse taotlus (leitav kodulehelt);
- teistel lastega töötavatel spetsialistidel ja tavakodanikel, kellele teeb muret lapse seksuaalne käitumine, pöörduda Lastemaja spetsialisti poole;
- lapsevanematel ja /või lastel endal pöörduda Lastemaja teenusele.

Lastemaja piirkonna kontaktid:

Anna Frank-Viron (Lastemajateenuse juht), tel: 5361 1602, e-post:

Anna.Frank-Viron@sotsiaalkindlustusamet.ee

Lilia Tkats (Põhja lastemaja peaspetsialist), tel: 5647 7879, e-post:

Lilia.Tkats@sotsiaalkindlustusamet.ee

Kai Hallik (Lõuna lastemaja juhtivspetsialist), tel: 5196 9511, e-post:

Kai.Hallik@sotsiaalkindlustusamet.ee

Ave Kasenõmm (Lõuna lastemaja peaspetsialist), tel: 5307 2533, e-post:

Ave.Kasenomm@sotsiaalkindlustusamet.ee

Loe lisaks Sotsiaalkindlustusameti kodulehelt:

<http://www.sotsiaalkindlustusamet.ee/> → Lapsed ja pered → Lastemaja.

Töönõustamine lastekaitsetöötajatele ja võrgustikupartneritele

Töönõustamine (tuntud ka supervisiooni nime all) on süsteemne nõustamisprotsess, mis on vajalik eelkõige inimestega töötavale spetsialistidele tööalasel toimetulekul.

Selleks, et toetada **lastekaitsetöötaja** tööalast toimetulekut ja professionaalset arengut ning ennetada emotsionaalset läbipõlemist, korraldame töönõustamist lastekaitsetööd tegevatele spetsialistidele. Keerulisemate juhtumite korral, kus on vajalik kiire ja tõhus sekkumine mitme ametkonna poolt, pakume operatiivse koostöö loomiseks töönõustamist ka **lastega töötavatele võrgustikuliikmetele**.

Töönõustamised toimuvad üle-eestiliselt, kõigis maakondades. Täpsema info saamiseks soovime võtta ühendust lastekaitse osakonna piirkondliku peaspetsialistiga.

Loe lisaks Sotsiaalkindlustusameti kodulehelt:

<http://www.sotsiaalkindlustusamet.ee/> → Lapsed ja pered → Abiks spetsialistile.

Tugiisikuteenus asendushoolduselt elluastujatele

Tugiisikuteenus on suunatud noortele, kes:

- lahkub asendushooldusteenuselt või perekonnast eestkostelt järelhooldusteenuse või iseseisvasse ellu (nii asenduskodus/perekodus, hooldusperes/perekonnas hooldamisel kui perekonnas eestkostel elanud noored);
- on asendushooldusel olles jäänud lapseootele või emaks saanud;
- on juba varem asendushoolduselt lahkunud, kuid kellel on tekkinud raskusi iseseisvalt toime tulemisega.

Tugiisik saab aidata noorel sujuvamalt iseseisvat elu alustada, seejuures:

- saada teavet teenustest ja toetustest, leida sobivaid võimalusi õpinguteks, töötamiseks, huvitegevuseks jms;
- leida ning hoida motivatsiooni õpingute lõpetamiseks, töökoha säilitamiseks;
- planeerida ja tulla toime igapäevaeluga (eelarve planeerimine ja säästlik majandamine, dokumentide koostamine, eluasemega seotud toimingud, toiduvalmistamine jm kodutööd);
- kohaneda ja toime tulla lapsevanema rolliga, hoolitseda lapse eest;
- säilitada ja taastada suhteid tugivõrgustikuga;
- toime tulla muude eettulevate raskustega.

Tugiisikuks võib olla:

- Usaldus-tugiisik - noorele tuttav ja lähedane isik, kes on valmis noorele tugiisikuks olema ning keda noor tugiisikuks soovib. Usaldus-tugiisikult eeldatakse teatud haridustaset või koolituste läbimist.
- Professionaalne tugiisik ei ole noorele tuttav, on läbinud tugiisikukoolituse või omab sotsiaalvaldkonna haridust.

Tugiisku teenuse saamiseks märgib_KOV sotsiaal- või lastekaitsetöötaja noore juhtumiplaani hinnangu teenuse vajaduse kohta ning võtab ühendust SKA LKO projektijuhiga, kes edastab info piirkondlikule teenusepakkujale. Teenusepakkuja korraldab teenuse osutamise.

Tugiisikute tööd tasustatakse ESF vahenditest, kohaliku omavalitsuse jaoks on teenus tasuta.

Täpsem info ja piirkondlike teenusepakkujate kontaktid kodulehel:

www.sotsiaalkindlustusamet.ee → Lapsed ja pered → Asendushoolduse tugiteenused.

Projektijuht Maarja Kuldjärv, tel: 59181973, e-post:

maarja.kuldjarv@sotsiaalkindlustusamet.ee

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

Euroopa Sotsiaalfondi toetuse andmise tingimused „Asendushoolduse kvaliteedi tõstmine“

Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus lapsele

Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus on kompleksne teenus, mille lahendamine ei ole võimalik üksikteenuste (nt tugiisikuteenus või sotsiaalnõustamise) abil, vaid nõuab mitme eriala spetsialistide (rehabilitatsioonimeeskonna) sekkumist.

Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamist lapsele ning lapse teenusele suunamist korraldab Sotsiaalkindlustusamet. Oluline! Lapse rehabilitatsioonivajadust hindab rehabilitatsioonimeeskond, kes koostab rehabilitatsiooniplaani.

Teenusele suunamist saavad taotleda:

- alla 16-aastased lapsed, kellel on määratud puude raskusaste (sügav, raske või keskmine puue);
- alla 18-aastased lapsed, kelle KOV on tunnistanud abivajavaks lapseks lastekaitseasutuse tähenduses ja andnud hinnangu tema teenusele suunamise vajaduse kohta. Abivajavaks tunnistanud lapsel ei pea olema tuvastatud puuet.
- Teenusele suunamise taotluse võib teha lapsevanem või kohalik omavalitsus kokkuleppel lapsevanemaga.

Taotlust on võimalik esitada mitmel erineval viisil:

- riigiportaalis eesti.ee;
- digitaalselt allkirjastatud taotlus saata e-posti teel aadressile: info@sotsiaalkindlustusamet.ee;
- paberil allkirjastatud taotlus saata posti teel aadressil: Endla 8, 15092 Tallinn;
- taotluse saab esitada ka Sotsiaalkindlustusameti klienditeeninduses üle Eesti.

Lapse SRT taotlus vaadatakse läbi ja tehakse teenusele suunamise otsuse või sellest keeldumise otsuse 10 tööpäeva jooksul.

Suunamisotsuse kehtivus on kuni 2 aastat, kehtivuse alguse ja lõpu kuupäev on otsuses märgitud. Otsuse kehtivuse aja jooksul ei ole vaja otsust pikendada ega uuendada.

Otsus saadetakse SRT taotluses märgitud viisil. Koos suunamisotsusega saadetakse laste sihtgrupile teenuse osutajate nimekiri, milles on kontaktandmed ja orienteeruvalt esimese vaba aja andmed.

Suunamisotsuse saamisel on aega 60 päeva, et saadud teenuse osutajate nimekirjast valida sobiv ja registreerida teenusele.

Registreerimiseks pöörduda valitud teenuse osutaja poole kas telefoni või e-posti või posti teel või mine kohale ja lepi kokku teenuse alustamise aeg. Registreerimisel teatada suunamisotsuse number, mis on kujul K000... – selle numbri järgi saab teenuse osutaja vaadata otsuse andmeid infosüsteemis.

Lapsel on võimalik saada SRT kokku kuni 1395 euro eest aastas (teenuse maksimaalne maksumus kalendriaastas ehk aastalimiit) kuni selle kalendriaasta lõpuni, millal puudega laps saab 16-aastaseks või KOV hinnangu alusel suunatud abivajav laps 18-aastaseks. Raha arvestus on individuaalne – nt liikumispuudega lapsel on füsioterapeudi teenuseks rohkem raha kui sellel lapsel, kellel puude raskusastme määramisel liikumispuuet ei tuvastatud.

Laste sotsiaalse rehabilitatsiooni teenust puudutavate küsimuste korral aitavad lahenduse leida sotsiaalkindlustusameti rehabilitatsiooni peaspetsialistid, kelle kontaktid on koondatud kodulehel eraldi faili: www.sotsiaalkindlustusamet.ee → Puue ja hoolekanne → Sotsiaalne rehabilitatsioon → **Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus lapsele** → peaspetsialistid rehabilitatsiooniasutuste kaupa.

Lapse ja pere sammud SRT teenusel:

1.Lapsel on eelnevalt määratud puude raskusaste
2.Esitad SKA-le rehabilitatsiooniteenuse taotluse
3.SKA väljastab suunamisotsuse
4.Laps võib olla teenuse järjekorras kuni 1 aasta
5.Järjekorra saabumisel saadab SKA sulle teate, et võid pöörduda teenuseosutaja poole
6.Pöördud SRT osutaja poole ja lepid kokku teenuse saamise aja
7.Laps saab teenust vastavalt rehabilitatsiooniplaanile
8.Teenuse osutaja koos sinuga hindab teenuse tulemuslikkust
9.Annad teenuse osutajale kinnituse, milliseid teenuseid laps on saanud.

Rehabilitatsiooniteenuse osutajad Ida- ja Lääne-Virumaal:

- MTÜ Lapsele Oma Kodu
- Jõhvi Haigla SA
- Doctor Music from Estonia OÜ
- MTÜ Virumaa Laste ja Perede Tugikeskus
- MTÜ Virumaa Tugiteenused

Mitmedimensioonilise pereteraapia (MDFT) programm

MDFT (mitmedimensiooniline pereteraapia) on perekesne programm lastele ja noortele, vanuses 11 kuni 18 eluaastat (ka), kellel on erinevaid probleeme: õigusrikkumised, uimastitarvitamine, raskused koolikohustuse täitmisel, suhte probleemid vanemate, eakaaslaste ja ametiisikutega.

Positiivsete muutuste saavutamiseks ja säilitamiseks tegeldakse programmis süsteemselt noore enda, tema vanemate, pere kui ka pereväliste inimeste ja asutustega. Ühe perega töötab üks terapeut leidmaks üles pere ja peret ümbritseva keskkonna ressursid. Terapeut annab parima, et noor ja pere hakkaksid kasutama neid tugevusi rahuldust pakkuvama elu saavutamiseks, arvestades seejuures ühiskonna norme.

MDFT on riiklik teenus ja programmi suunatud perele tasuta. Programmi suunajateks on prokuratuur, kriminaalhooldajad, politsei, kohus ja kohalik omavalitsus. Programmi suunamiseks on vajalik eelnevalt konsulteerida piirkonna superviisoriga, et hinnata programmi sobivust noorele ja perele.

Ida piirkonna superviisori kontaktiandmed:

Viktoria Šumarova, tel: 5887 2858, e-post:

Viktoria.Sumarova@sotsiaalkindlustusamet.ee

Rohkem infot sotsiaalkindlustusameti kodulehelt:

www.sotsiaalkindlustusamet.ee → Lapsed ja pered → Mitmedimensiooniline pereteraapia (MDFT).

Kinnise lasteasutuse teenus

Kinnise lasteasutuse teenus on mõeldud viimase abinõuna alla 18-aastastele, kelle käitumine ohustab tõsiselt lapse enda elu, tervist ja arengut või teiste isikute elu või tervist ning keda ei ole võimalik aidata ühegi teise meetmega.

Teenusel osutatavad tegevused on suunatud sellele, et aidata lapsel arendada välja hoiakud ja oskused, tänu millele suudab ta peale teenusel viibimist elada enda elu, tervist või arengut ja teiste elu või tervist kahjustamata.

Tegemist on riikliku teenusega, kuhu on võimalik laps suunata maksimaalselt üheks aastaks. Lapse teenusele paigutamise, samuti seal viibimise pikendamise ja lõpetamise **otsustab kohus lapse elukohajärgse kohaliku omavalitsuse üksuse avalduse** või karistusseadustiku (§87 lg1 p9) **alusel**. Kohaliku omavalitsuse avaldus peab ühe osana sisaldama sotsiaalkindlustusameti arvamust lapse vabadust piirava meetme sobivuse kohta. Arvamuse taotlemiseks tuleb kohalikul omavalitsusel esitada taotlus sotsiaalkindlustusametile, e-post: info@sotsiaalkindlustusamet.ee.

Kinnise lasteasutuse teenust osutavad:

- AS Hoolekandeteenused (intellektihäirega abivajavatele lastele);
- Maarjamaa Hariduskolleeegium (Emajõe ja Valgejõe õppekeskused, põhiharidust omandavatele normintellektiga abivajavatele lastele).

Kontaktid Sotsiaalkindlustusametis:

- kohtule esitatava avalduse ja Sotsiaalkindlustusameti arvamuse küsimise osas Kadi Lauri, e-post: Kadi.Lauri@sotsiaalkindlustusamet.ee
- kinnise lasteasutuse teenuse korralduse, teenuseosutajate info ja teenusekohtade täituvuse osas Egle Välba, e-post: Egle.Valba@sotsiaalkindlustusamet.ee

Loe lisaks Sotsiaalkindlustusameti kodulehelt: www.sotsiaalkindlustusamet.ee

→ Lapsed ja pered → Kinnise lasteasutuse teenus.

Ohvriabiteenus

Ohvriabiteenus on avalik teenus, mille eesmärgiks on kuriteo, hooletuse või halva kohtlemise või füüsilise, vaimse või seksuaalse vägivalda ohvriks langenud isikute toimetulekuvõime säilitamine või parandamine.

Teenuse sihtgrupp on **ohvrid või isikud kes kahtlustavad, et on vägivaldaohvrid; isikud kes on kogenud vägivalda, hoolimatust või halba kohtlemist; isikud kes vajavad nõu ja abi seoses toimunud õnnetusjuhtumiga; spetsialistid kes vajavad tööalaselt abi oma kliendi toetamisel.** Eraldi ohvriabiteenused on mõeldud ka sihtgruppidele nagu **inimkaubanduse ohvrid, seksuaalselt väärkoheldud alaealised, saatjata alaealised välismaalased.**

Ohvriabiteenus seisneb ohvri nõustamises ning ohvri abistamises suhtlemisel riigi ja kohaliku omavalitsuse asutustega ning juriidiliste isikutega. Lisaks nõustamisele on süüteo ohvril ohvriabi seaduse alusel võimalik taotleda ka psühholoogilise abi kulutuste hüvitamist. Samuti saab ohvriabist taotleda ka kuriteoohvri riiklikku hüvitist.

Ohvriabiteenus on riiklik teenus ning kõigile ohvritele tasuta.

Ohvriabiteenust osutavad sotsiaalkindlustusameti ohvriabi osakonna töötajad kõikides Eesti maakondades ning enamasti asuvad nad politseiga samas majas.

Lepitusteenus

Lepitusmenetlus kohaldub II astme kuritegudele, lepitatakse teise astme kuriteo osapooli, s.o kannatanut ja kahtlustatavat või süüdistatavat. **Lepitusteenuse osutamise tagab Sotsiaalkindlustusamet ning lepitamist viivad läbi ohvriabitöötajad.**

Lepitusmenetluse eesmärk on saavutada kokkulepe kahtlustatava või süüdistatava ja kannatanu leppimiseks ning kuriteoga tekitatud kahjude heastamiseks. Lepitusmenetluse läbiviimisel arvestatakse ennekõike kannatanu/ohvri huve. Lepitamise läbiviimisel tegeletakse kuriteo mõlema osapoolega.

Otsuse kriminaalasja lõpetamiseks lepitusmenetluse teel teeb osapoolte nõusolekul prokuratuur või kohus. Lepitusprotsess lõpeb osapoolte vahelise kirjaliku lepituskokkuleppe sõlmimisega. Lepituskokkuleppe sisaldab kuriteoga tekitatud kahju heastamise korda ja tingimusi, kuid võib sisaldada ka muid tingimusi sh reaaltoimingute tegemist. Lepitaja roll on eelkõige suunata pooli normaalsele ja täidetavale kokkuleppele.

Rohkem infot sotsiaalkindlustusameti kodulehelt:

www.sotsiaalkindlustusamet.ee → Ohvriabi → Ohvriabi ja lepitusteenusteenus.

MARAC juhtumikorraldus

MARAC on võrgustikupõhine juhtumikorralduse mudel, mille eesmärgiks on tuvastada kõrge riskiga lähisuhtevägivalda ohvrid ning kindlustada nende kaitse mitmete asutuste spetsialistide (politsei, ohvriabi, kohaliku omavalitsuse sotsiaal- ja lastekaitse spetsialistid, prokuratuur, naiste tugikeskused, tervishoiu- haridussektori ja kriminaalhooldussektori esindajad) koostöös ning seeläbi vähendada lähisuhtevägivalda ja selle raskeid tagajärgi.

MARAC hõlmab endas ohvrite riskide tuvastamist ja hindamist, sekkumisplaani koostamist ning selle täitmist, juhtumikorralduse võrgustiku koostumisi, jagatud infot ja vastutust ning tulemuste hindamist. MARAC mudel annab selge tegevusraamistikku, mis on suunatud probleemi lahendamisele.

MARAC juhtumikorralduse eestvedajateks erinevates piirkondades on **ohvriabitöötajad**. Iga võrgustiku liige võtab juhtumi lahendamisel kindla rolli ja vastutuse ning selle täitmist ja mõju jälgitakse üheskoos.

Ohvriabitöötaja kontakt: Evi Järvepera, 524 6758
e-post: iviru.aa@sotsiaalkindlustusamet.ee

Rohkem infot sotsiaalkindlustusameti kodulehelt:
www.sotsiaalkindlustusamet.ee → Ohvriabi → MARAC juhtumikorralduse mudel.

Seksuaalvägivalda kriisiabikeskused (SAK)

Alates 2017. aastast saavad **kõik seksuaalvägivalda kogenud inimesed** pöörduda abi saamiseks ööpäevaringselt seksuaalvägivalda kriisiabikeskustesse, mis on loodud neljas Eesti piirkonnas haiglate juurde:

- Lääne-Tallinna Keskhaigla (Tallinn),
- Tartu Ülikooli Kliinikum (Tartu),
- Pärnu Haigla (Pärnu),
- Ida-Viru Keskhaigla (Kohtla-Järve).

Kriisikeskustesse võib tulla ise ja koos saatjaga, mistahes kellaajal ja ilma saatekirjata. Ei ole oluline, kas eelnevalt on politseisse pöördutud või kas seda üldse kavatsetakse. Oodatud on **nii naised kui mehed; lapsed, noored ja täiskasvanud, kes on kogenud seksuaalvägivalda või kahtlustavad seda**.

Pöörduja soovil ja nõusolekul teostatakse seksuaalvägivalda kriisiabikeskustes järgmised toimingud:

- tugi ja esmane nõustamine,
- läbivaatus ja tõendite kogumine,
- abi raseduse ärahoidmisel,
- suguhaiguste testimine ja HIV kontaktijärgne ravi,
- järelravi – meditsiiniline ja psühholoogiline nõustamine,
- tugi politseisse pöördumisel.

Seksuaalkuriteo tõendamise seisukohast on ülioluline, et kuriteo ohvrid pöörduksid võimalikult kiiresti abi järele, sest vaid siis on võimalik dokumenteerida võimalikud vigastused ja koguda kannatanu kehalt toimepanija bioloogilist materjali. Hiljem on võimalik kogutud materjalidest määrata DNAd ja kasutada tulemusi kohtus.

Teenust koordineerib Sotsiaalkindlustusamet ning kõik uuringud ja ravi on kannatanule tasuta.

Ohvriabi- ja ennetusteenuste osakonna SAK teenuste koordinaatori kontakt: Keete Janter, tel: 523 0669, e-post: keete.janter@sotsiaalkindlustusamet.ee.

Abi ja nõu saamiseks võib pöörduda lähima ohvriabitöötaja poole. Kasulikku teavet ja ülevaade seksuaalvägivalda abivõimaluste kohta leiab: www.palunabi.ee → seksuaalvägivald.

Rohkem infot sotsiaalkindlustusameti kodulehelt:
www.sotsiaalkindlustusamet.ee → Ohvriabi → Seksuaalvägivalda kogenud ohvri kompleksteenuse tervishoiuasutustes.

Kiusamisvaba Kool (KiVa)

Kiusamisvaba Kool pakub koolidele teadus- ja tõenduspõhist kooliterviklikku kiusamise ennetamise ja vähendamise programmi KiVa. Programmiga liitunud koolides algab süsteemne ja teadusest informeeritud loogika alusel toimiv ennetustöö fookusega 1.-6. klassidel, aga ka ülekooliliselt vanemaid klasse haarates. Samuti saab koolipere eraldi väljaõppe tekkinud kiusamisjuhtumite tulemuslikuks lahendamiseks. Sihtasutus toetab programmikoole regulaarsete täiendkoolitustega ja tugitegevustega; ka saab iga kool endale mentori, kellelt ja kelle kaudu vajadusel täiendavat nõu või abi küsida. Programmiga kaasneb igakevadine veebipõhine õpilasküsitlus, mis annab kooliperele regulaarselt tagasisidet, kui edukalt kiusamise vähendamine on õnnestunud. Ka on programmis elemente, mis aitavad kasvatada täiskasvanute, sh lapsevanemate teadlikkust lapse toetamisel kiusamise vähendamiseks. KiVa programmiga ei saa liituda klassipõhiselt, vaid liitumisotsus hõlmab kogu kooli. Ka ei ole KiVa üheaastane projekt, vaid liituvalt koolilt oodatakse valmisolekut pühenduda ennetustööle pikaajaliselt.

Programmi kasutajaks võib kandideerida iga üldhariduskool, eeldusel, et ollakse valmis programmi rakendama ettenähtud mahus. Sihtasutus katab 2/3 kooli liitumisega ning rakendamisega seotud kuludest, koolipere panustab kuni 1/3 kuludest. Kulutuste ulatus oleneb kooli suuruselt: keskmise kooli jaoks tähendab omaosalus u. 600 eurot esimesel ja 400 eurot igal järgmisel rakendamisaastal.

Sihtgrupp

Üldhariduskoolid, v.a ainult gümnaasiumiosaga koolid.

www.kiusamisvaba.ee
info@kiusamisvaba.ee

SPIN-programm

SPIN-programm on 10-18-aastastele suunatud teise tasandi sekkumisprogramm, mida viiakse ellu laiapõhjalise võrgustikuga (SPIN, koolid, kohalik omavalitsus, politsei, noortekeskused, jalgpalliklubid jt). **Programmi eesmärk** on sihtrühma noorte sotsiaalsete ja enesekohaste oskuste arendamine ning riskikäitumise vähendamine. Eesmärkide saavutamiseks kasutab SPIN-programm noortega kontakti loomiseks ja oskuste arendamiseks vahendina sporti (täpsemalt jalgpalli). Noor osaleb programmis kooliaastaga paralleelselt kolm korda nädalas toimuvatel 1,5 tunnistel sessioonidel, millest kaks keskenduvad jalgpallioskuste ja üks sotsiaalsete ja enesekohaste oskuste arendamisele. Iga grupiga töötab professionaalne jalgpallitreener ja tugispetsialistist (noorsootöötaja, sotsiaalpedagoog, psühholoog) abitreener.

Tingimused teenusele saamiseks (tasuta/tasuline; suunamine/ilma suunamiseta): noor peab vastama sihtrühma kriteeriumitele ning osalema programmis vabatahtlikult. Programm on osalejatele tasuta. Info programmi kohta jõuab osalevate noorte ja nende vanemateni peamiselt läbi koostöövõrgustiku (KOV lastekaitse, koolide tugispetsialistid, noorsoopolitsei, noortekeskuste töötajad jt).

Sihtgrupp: riskioludes olevad ja vähemate võimalustega noored, kes elavad kõrgema õigusrikkumiste arvuga piirkondadest.

Kontaktandmed: Keit Fomotskin, SPIN-programmi tegevjuht. Telefon: 53060112 keit@heategu.ee www.spinprogramm.ee Youtube kanal: SPIN-programm

SPIN-programmi elluviimist rahastavad Euroopa Sotsiaalfond, Siseministerium, Kohtla-Järve linn, Narva linn, Rakvere linn, Tartu linn, UEFA Foundation for Children, Tallinna Vesi ja Briti Nõukogu.

STEP

STEP-programm aitab suurendada õigusrikkumise taustaga noorte tööhõivet ning toetada neid tööle või õppima asumisel ning seal püsimisel.

Noore kuulumisel programmi viiakse ta kokku nõustajaga. Nõustamine toimub 2-5 korda, nõustamised toimuvad üldjuhul kuni nädalase, maksimaalselt kahepäevase vahega. STEP-programmi rõhuasetus on noorte tööle minekul, kuid noori toetatakse ka õppima asumisel. Kui leitakse, et isik on tööks või õppimiseks valmis, viiakse ta kokku tööandja või õppeasutusega. Noore toetamine ning koostöö tööandja või õppeasutusega erinevate küsimuste lahendamiseks jätkub ka peale noore õppima või tööle asumist 6 kuu jooksul.

Programmi kohaldamisala on Harjumaa ja Tallinn.

Sihtgrupp: 15-26-aastased noored, kellel on õigusrikkumise taust ja kes ei õpi ega tööta.

Noorel peab olema STEP-programmi tulles tehtud otsus, et ta enam seadust ei riku ning olema kindel soov tööle või õppima minna. Noore sissekirjutus pole programmi sisenemisel oluline, kuid kuna tööandjad, kellega STEP-programm koostööd teeb, asuvad Tallinnas ja Harjumaa, siis peab noorel olema püsiva aadressiga elukoht tulevasest tööandjast mitte kaugemal kui tund aega ühistranspordiga sõitu. Lisaks ei tohi noor tarvitada narkootikume ning olema valmis tegelema oma võlgadega, kui tal neid on.

STEP-programmi on võimalik läbida nii eesti kui ka vene keeles.

Programmi suunamisel või sinna jõudmisel on peamiseks muredeks noorte positiivse hõive puudumine, st kas töötamine või õppimine ja sellega seotud kuritegevus. Programm on osalejale tasuta.

STEP-programmi meeskond töötab koostöös erinevate tööandjatega, kes asuvad Tallinnas ja Harjumaa ning kes tahavad aidata õigusrikkumisega taustaga noorel teha järgmine samm täisväärtuslikuma elu poole. Noor peab olema võimeline ja valmis töötama – noor peab olema motiveeritud, mis tähendab, et ta peab ise aktiivselt osalema tööotsingus ja panustama lahenduste leidmisesse koostöös STEP-programmi nõustajaga.

Noor on nõustajaga suhtlemisel vastutaja, ta peab kinni pidama kokkulepitud kohtumistest ja olema täpne. Nõustaja ja programmi töötajad ei sekku noore isiklikku ellu, ei aja teda hommikul üles ega vii tööle. Noor peab tegutsema iseseisvalt, võtma vastutuse ja hoolitsema oma töö eest, vastasel juhul on nii tema kui ettevõtte ootuste täide mineku võimalused minimaalsed. Kui noor pöördub STEP-programmi nõustaja poole sooviga leida lahendus mõnele oma probleemile, siis toetatakse teda selles mitmekülgset. Koostöö nii noore kui ka tööandjaga jätkub ka peale noore tööle asumist.

Täpsem programmiinfo www.step.ee

MTÜ Virumaa Laste ja Perede Tugikeskus

Keskus loodi 2017. aastal kolme omavalitsuse poolt : Kiviõli LV, Jõhvi VV ja Kohtla-Järve LV poolt.

Keskus töötab siiani ja pakub teenuseid kõikidele maakonna omavalitsustele ja maakonna elanikele. On koostööpartner Sotsiaalkindlustusametile, Viru Maakohtule, eelkooli-ja haridusasutustele. Teenuseid osutatakse kahes keeles.

Osutatakse logopeedi, psühholoogi teenust. Samuti sotsiaal- ja võlanõustamist ning rehabilitatsiooniteenused.

Teenused on

- tasulised
- KOV-ide suunamisega
- tasuta (SKA otsustega)
- projektipõhised
- kohtumääruste alusel

Sihtgrupp:

- puudega lapsed ja nende vanemad
- ohvrid ja nende pereliikmed
- hooldus-ja asenduskodu teenusel olevad lapsed
- tööealised inimesed

Kontaktandmed:
3364777; 56561742
vlpkesus@hotmail.ee

Sõltuvusprobleemidega noorukite ravi- ja rehabilitatsioonikeskus

Alates 01.09.2018.a. hakkas osutama Ida-Viru Keskhaigla sõltuvusprobleemidega noorukite ravi- ja rehabilitatsioonikeskus ambulatoorset teenust noorukitele ja nende peredele. Teenuse raames osutatakse erinevaid individuaalseid ja grupipõhiseid terapeutilisi sekkumisi noorukitele ja nende lähedastele. Ambulatoorsetel teenustel on võimalus saada psühholoogi, sotsiaaltöötaja ja psühhiaatri nõustamist. Ambulatoorne teenus on klientidele vabatahtlik ja tasuta.

Jaanuarist 2019 hakkame pakkuma 13-18 aastastele sõltuvus- ja käitumishäiretega noortele kogu noore arengut teotavat teenust. Teenus hõlmab turvalist õpi – ja elukeskkonda, tervisliku elurütmi taastamist, erinevaid terapeutilisi sekkumisi ja enese tundmaõppimisvõimalusi.

Statsionaarset teenust hakatakse pakkuma Kohtla-Järvel Torujõe 3 tänaval eraldiseisvas majas.

Sihtgrupp: noorukid vanuses 13 – 18 eluaastat, kes kuritarvitavad sõltuvusaineid, mis on tekitanud käitumuslikke ja tervislikke probleeme. Teenuse saamiseks pöördub klient, tema seaduslik esindaja või teenusele suunaja sõltuvusprobleemidega noorukite ravi- ja rehabilitatsioonikeskusesse telefonil +372 5 688 1770.

Statsionaarse teenuse kohta info Ida-Viru Keskhaigla koduleheküljel www.ivkh.ee

Viru Vangla 3 üksus

Viru vangla 3 üksus tegeleb alaealiste ja noorte kinnipeetavate ning ka kriminaalhooldusalustega üle terve Eesti. Kriminaalhoolduse käigus valvatakse kriminaalhooldusaluse käitumise ja temale kohtu või prokuröri poolt pandud kohustuste täitmise järele. Lisaks kohustuste täitmise kontrollimisele soodustatakse kriminaalhooldusaluse sotsiaalset kohanemist eesmärgiga mõjutada teda hoiduma kuritegude toimepanemisest. Kriminaalhoolduses viiakse läbi erinevaid sotsiaalprogramme nii gruppides, kui ka individuaalselt ning teenus on saadav üksnes kriminaalhooldusalustele. Viru vangla 3 üksuse kriminaalhoolduse sihtgruppi kuuluvad noored ja alaealised kuni vanuseni 20 eluaastat ja 6 kuud.

Viru piirkonnas töötab kokku 5 kriminaalhooldusametnikku:

Rakveres: Taimi Lepiksaar Taimi.Lepiksaar@just.ee,
 Liisi Lillemets-Koppen Liisi.Lillemets-Koppen@just.ee
 Jõhvis: Triin Tarendi Triin.Tarend@just.ee
 Narvas: Olga Sadovina Olga.Sadovina@just.ee
 Ülle Siig Ülle.Siig@just.ee

www.kriminaalpoliitika.ee → teemalehed → sotsiaalprogrammid

Taastava õiguse põhimõtete ja alaealist mõjutavate meetodite kasutamine politseitöös

Politsei reageerib alaealiste õigusrikkumistele vastavalt alaealise riskidele ja vajadustele. Antud põhimõtte aluseks on individuaalne lähenemine igale juhtumile ning olulisim on süüteo sotsiaalsete põhjuste väljaselgitamine ja riskide hindamine.

Eesti õigussüsteemis kehtib alates 1. jaanuarist 2018.a. alaealiste erikohtlemise põhimõtte, kus olulisel kohal on: vastutuse võtmine toimepandud tegude eest ja reageerimine vastavalt alaealise riskidele ja vajadustele.

Erikohtlemise põhimõtted:

- alaealiste puhul tuleb eelkõige kasutada arengust lähtuvaid ja kasvatuslikke mõjutusvahendeid.
- individualiseeritud sekkumise põhimõtte
- minimaalse sekkumise põhimõtte

Millised on mittekarakteristlikud mõjutamismeetodid?

- hoiatus
- kahju hüvitamine või heastamine
- sotsiaalprogramm
- sõltuvus- vm. ravi
- lepitusteenus
- muu asjakohane isiku poolt vabatahtlikult võetav kohustu jm.

Ida prefektuur, Jõhvi politseijaoskonna ennetuskordinaator

Kirsti Hindreus e-post: kirsti.hindreus@politsei.ee tel 3372351

Jõhvi piirkonnagrupp:

Ida prefektuuri Jõhvi piirkonnagrupi noorsoopolitseinik

Aili Tambi aili.tambi@politsei.ee tel 3372336

Ida prefektuuri Jõhvi piirkonnagrupi noorsoopolitseinik

Svetlana Safronova Svetlana.safronova@politsei.ee tel 3372338

Ida prefektuuri Jõhvi piirkonnagrupi noorsoopolitseinik

Ljubov Šarabanova ljubov.sarabanova@politsei.ee tel 3372362

Kohtla-Järve piirkonnagrupp:

Piirkonnavanem

Anna Tihomirova anna.tihomirova@politsei.ee tel 3372308

Ida prefektuuri Kohtla-Järve piirkonnagrupi noorsoopolitseinik

Andrei Aleksejev andrei.aleksejev@politsei.ee tel 3372447

Ida prefektuuri Kohtla-Järve piirkonnagrupi noorsoopolitseinik

Ester Kängsepp ester.kangsepp@politsei.ee tel 58605145

Noorte Tugila Kohtla-Järvel ja Jõhvis

"NOORTE TUGILA" programm
Kohtla-Järvel, Jõhvis

Aitame noortel tööd leida!
Eestis ei tööta ega õpi iga kuues 15-26aastane noor.

tugila.ee

Kohtla-Järve noortekeskus on liitunud projektiga "Noorte tugila", mille põhieesmärk on aidata 15-26aastastel noortel oma haridusteed jätkata või tööturule naasta, kasutades selleks noorsootöö võimalusi.

Projekti raames tehakse koostööd töötukassa, Rajaleidja keskuse, mitmete õppeasutuste ja tööandjatega ning paljude teiste partneritega.

Tänu väljakujunenud koostöövõrgustikule saavad asjast huvitatud noored igakülgset abi ja tuge – asjatundjate konsultatsioone ja kursusi, mis motiveerivad noori haridusteed jätkama või tööle minema. Iga programmis osaleja saab ka infot töö-

pakkumiste kohta.

Kui te otsite tööd või teie lähedaste, sõprade või tuttavate seas on noori, kes ei õpi ega tööta kuskil, siis soovitage neil pöörduda projekti "Noorte tugila" poole. Programmis osalemine on tasuta.

Infot saab
noortekeskusest (Maleva 49), tel 5594 7440;
linnaavalitsusest (Keskallee 19), tel 5866 7277.

Noortekeskuste "Noorte tugila" programmi tegevuste elluviimist rahastatakse haridus- ja teadusministri kinnitatud ning Eesti noorsootöö keskuse elluviidava ESFi kaasrahastatud programmi "Tõrjutusriskis noorte kaasamine ja noorte tööhõivevalmiduse parandamine" raames. "Noorte tugila" programmi viib ellu Eesti avatud noortekeskuste ühendus.

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Europa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SA Innove Rajaleidja teenused

Rajaleidja on üle-eestiline võrgustik, mis pakub tasuta karjääri- ja õppenõustamisteenuseid kõikides maakondades. Meie poole pöördumiseks ei ole vaja eraldi suunamist.

Õppenõustamisteenused on mõeldud:

- lapsevanematele, kellel on mure lapse arengu ja oskuste pärast
- õpetajatele, kes vajavad nõu lapse toetamisel hariduse omandamiseks
- koolide ja lasteaedade tugispetsialistidele
- kohalike omavalitsuste töötajatele.

Rajaleidja spetsialistidest (eripedagoogid, logopeedid, psühholoogid ning sotsiaalpedagoogid) koosneva koolivälise nõustamismeeskonna ülesanne on soovitude andmine lapse arengu toetamiseks, õppe ja kasvatuse korraldamiseks ning tugiteenuste rakendamiseks. Soovituse andmiseks hindavad õppenõustajad lapse toimetulekut haridussüsteemis ja kasvukeskkonnas. Meie spetsialistide poolt läbiviidavad hindamised toetuvad litsentseeritud testidele ning standardiseeritud hindamisvahenditele. Soovituste andmisel teeme koostööd haridus-, sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialistidega.

Karjääriteenused liiguvad alates 1. jaanuarist 2019.a. Töötukassasse.

Nõustamisele registreerumine:

- telefoni teel
- e-posti teel
- kodulehe kaudu www.rajaleidja.ee
- e-nõustajaga saab suhelda chati teel chati vestlusaken asub meie kodulehel www.rajaleidja.ee

Rajaleidja keskuste kontaktid leiab kodulehelt www.rajaleidja.ee

Ida-Virumaa Laste ja Noorte Vaimse Tervise Keskus

SA Ida-Viru Keskhaigla Laste ja Noorte Vaimse Tervise kabinetid (Järve linnaosa polikliinik 5. korrus, aadressil Ravi 10d)

Tööaeg: E – R 8:00 – 16:00

Vaimse tervise öde

Eda Rembel
Tel 339 5183
eda.rembel@ivke.ee
Kab D5025
T 10:00- 18:00

Kliiniline psühholoog

Ljubov Bredihhina
Tel 339 5180
ljubov.bredihhina@ivkh.ee
Kab D5024

Sotsiaaltöötaja

Anar Kulpas
Tel 339 5132
anar.kulpas@ivkh.ee
Kab D5028
T 10:00-18:00

Üks kord kuus võtab keskus vastu lastepsühhiaater dr Liisa Leppik (Tartu Ülikooli Kliinikum)

Vastuvõtule saab registreerida vaimse tervise öe kaudu telefonil 339 5183 või polikliiniku registratuuri kaudu telefonil 331 1133

Vaimse tervise meeskonda kuuluvad kliiniline psühholoog, vaimse tervise öde, sotsiaaltöötaja ja vajadusel on toeks laste psühhiaater.

Keskus teeb laialdast koostööd ka SA Tartu Ülikooli Kliinikumi psühhiaatrikliiniku spetsialistidega.

Vastuvõtule tulles kaasa võtta:

- Isikut tõendav dokument
- Lapsevanema või seadusliku esindaja kirjalik nõusolek (juhtudel, kui lapse saatjaks ei ole lapsevanem või seaduslik esindaja)
- Kui on olemas, siis suunamiskiri ja/või iseloomustus koolist või lasteaiast

Lootuse küla

Lootuse küla statsionaarse programmi eesmärgiks on alkoholi ja narkosõltlaste võõrutamine, rehabiliteerimine ja abistamine tavaühiskonda naasmisel.

Lootuse Küla rehabilitatsiooniprogrammi tulevad inimesed enda elu muutma oma vabal tahtel. Kohaldamisala: Harjumaa, Raplamaa, üle Eesti.

Sihtgrupp: Mõeldud alkoholi- ja narkosõltuvusega täisealistele meestele, eelduseks on kaine olek, motiveeritus tegeleda enda väärtushinnangute, ellusuhtumise ja põhimõtete muutmisega.

Lootuse Küla statsionaarses 10–12 kuud kestvas võõrutus- ja rehabilitatsiooniprogrammis olevatele meestele tagatakse toitlustamine kolm korda päevas, elukoht, riietus ning psühholoogiline ja vaimulik abi. Rehabilitatsiooniprogramm koosneb õppetööst, kodustest ülesannetest, kohustustest, vastutusest, suhtlemisest, tööteraapiast ja osalemisest teistes küla eluks vajalikes töödes. Programmi jooksul juhatatakse mehi nägema oma sõltuvuse põhjuseid ja tagajärgi (suhted lähedastega, arusaam iseendast) ning julgustatakse taastama katkenud suhteid. Mehed õpivad igapäevaselt tööd tegema, selle käigus probleeme lahendama, austama ümbritsevat, hoolitsema enda ja teiste eest. Oluline on, et mehed õpivad vastutust võtma oma tegude eest ning vajadusel korraldavad ka suhted riiklike instantsidega.

Lootuse küla on laienenud - avatud on Lootuse Küla Keila Keskus, mille tegevuse eesmärgiks on aidata rehabilitatsiooniprogrammi lõpetanutel integreeruda ühiskonda. Samuti on meie uuteks ning arenevateks tegevusharudeks Lootuse Küla Järvakandi Keskus ning suunatud **tegevus naistele**.

Lootuse Küla programm on kristlik programm, mis põhineb Piibellikel alustel. Programm on osalejale tasuta.

Lootuse küla kontaktandmed:

Tel: 671 6198, mob: 5663 3804, e-post: info@lootusekula.ee

MTÜ Eluliin

Alates 2005 aastast osutab MTÜ Eluliin komplekset psühhosotsiaalset rehabilitatsiooni teenust, kes on Eestis tuvastatud kui inimkaubanduse ohvrid. Eluliin on ainukene organisatsioon Eestis, kes osutab keskuses taastamisteenuseid inimkaubanduse ohvritele. Igapäevane keskuse tööpraktika on inimkaubanduse ennetamine välitöö ja nõustamisteenuste osutamise kaudu inimkaubanduse ohvritele.

Päevakeskuse raames on klientidel võimalus saada:

- meditsiinilist, psühholoogilist, sotsiaal- ja juriidilist nõustamist;
- suunamist tasuta naistearsti vastuvõtule ja tasuta tervise kontrolli;
- osaleda grupitöös

Nõustamist osutavad nii keskuse spetsialistid, kui ka koolitatud kogemusnõustajad.

Inimkaubanduse ohvrite taastamisperioodiks on võimalus osutada varjupaiga teenust.

Tingimused teenusele saamiseks (tasuta/tasuline; suunamine/ilma suunamiseta):

- prostitutsiooni kaasatutele teenus tasuta ja ilma suunamiseta
- tuvastatud inimkaubanduse ohvritele ja isikule kelle puhul on kahtlus, teenuse saamiseks on vajalik suunamiskiri Sotsiaalkindlustusametist

Sihtgrupp:

tuvastatud või kahtlustatav inimkaubanduse protsessi ohvrid ja prostitutsiooni kaasatud isikud

Kontaktandmed:

admin@eluliin.ee veebileht: www.eluliin.ee

Rehabilitatsiooni ja nõustamis keskus Atoll (Tallinn):

Tel.: 00372 655 61 40 atoll.center@gmail.com

klientide vastuvõtt: E.,K.,R.: 15:00 – 19:00; T.,N.: 12:00 – 16:00

Inimkaubandus ohvrite varjupaik Vega: Tel.: 00372 551 54 91

Noorte tööturule sisenemist toetavad tööturuteenused

Teenused kõigile sihtrühmadele sõltumata arvelolekust	Teenused registreeritud klientidele (sh noortele; <i>vajaduspõhine lähenemine</i>)	Teenused spetsiaalselt noorte sihtrühmale
Karjääriinfo vahendamine, karjäärinõustamine	Oskuste arendamine (tööturukoolitus, praktika, kvalifikatsiooni saamise toetamine, töötust ennetavad teenused)	Koolides ja noortekeskustes läbiviidavad töötod
Tööotsingute nõustamine (individuaalselt ning grupis)	Palgatoetus, vabatahtlik töö, proovitöö	<i>Minu esimene töökoht</i> (palgatoetus, tööandjale koolituskulu hüvitamine)
Töövahendus	Psühholoogiline nõustamine, võlanõustamine, sõltuvusnõustamine	Alaealise töötamise toetus

Kontaktandmed: Töötukassa Pärnumaa osakond (Homniku 1, Pärnu), tel: +372 447 9300, e-post: parnu@tootukassa.ee

Karjääriinfo vahendamine, karjäärinõustamine

Karjääriinfo vahendamine nii Töötukassa karjääriinfofotoas kui ka tööotsingu töötoas. Karjääriinfofotoast saab teavet hariduse, tööturu ja elukutsetega seotud teemade kohta. Tööotsingu töötoa teemadeks on tööturu olukord ja tööotsimise võimalused. Töötoas õpetatakse kandideerimiseks vajalike dokumentide koostamist, antakse juhiseid tööintervjuul käitumiseks ja arutatakse muid töötoas tekkinud teemasid. Töötoas toimuvad arutelud. Karjäärinõustamine aitab teha tööeluga seotud otsuseid ja planeerida karjääri. Nõustamine hõlmab nii õppimise, töökoha kui ka erialavalikuga seotud teemasid.

Teenus on tasuta, kõigile huvilistele.

Tööotsingute nõustamine ja töövahendus

Aidata tööandjal leida sobiv töötaja ja töötul/tööotsijal sobiv töö.

Teenus on tasuta, kõigile huvilistele.

Oskuste arendamine (tööturukoolitus, praktika, kvalifikatsiooni saamise toetamine, töötust ennetavad teenused)

Tööturukoolitus on mõeldud kliendile, kellel on puudu erialastest oskustest või need vajavad täiendamist, eesti keele oskus või digioskused on napid ning nõustamisel on selgunud, et tööle saamine eeldab uute teadmiste või oskuste omandamist või olemasolevate täiendamist. Tööpraktika eesmärk on anda kliendile töö leidmiseks vajalik praktiline töökogemus ning täiendada tööle saamiseks vajalikke ametialaseid teadmisi ja oskuseid tööandja juures. Kvalifikatsiooni saamise toetamise teenus võimaldab hüvitada töötavale inimesele kvalifikatsiooni tõendava dokumendi saamisega seotud kulu. Töötust ennetavad teenused on tasemeõppes osalemise toetus, tööturukoolitus koolituskaardiga, kvalifikatsiooni saamise toetamine, koolitustoetus tööandjale. Töötust ennetavaks teenuseks on:

- **tasemeõppes osalemise toetus** töötajale või registreeritud töötule, kes asub omandama kutseharidust, rakenduskõrgharidust või bakalaureuseõppe õppekavadel kõrgharidust;
- **tööturukoolitus koolituskardiga** töötusriskis olevatele töötajatele;
- **kvalifikatsiooni saamise toetamise teenus** tööturukoolituse või koolitustoetuse toel toimunud koolituse läbinud töötajale;
- **koolitustoetus tööandjale** töötajate teadmiste ja oskuste arendamiseks nende tööle asumisel ja kohanemisel muutustega tööandja majandustegevuses.

Teenus on tasuta, vajaduspõhiselt läbi nõustamise neile, kes sihtgruppi kuuluvad.

Sihtgrupp: töötukassas registreeritud töötu, koondamisteatega tööotsija, kinnipeetav tööotsija või vanaduspensioniealine tööotsija, kes ei ole töoga hõivatud. Töötust ennetavad teenused on ka töötavale inimesele.

Palgatoetus, vabatahtlik töö, proovitöö

Palgatoetus on tööandjale töötü töölerakendamiseks makstav toetus, mille eesmärk on toetada pikaajalise töötü, noore, vähenenud töövõimega, rahvusvahelise kaitse saaja või vanglast vabanenud inimese töölesaamist. Vabatahtlik töö aitab omandada erinevaid teadmisi, oskusi ja kogemusi, mis toetavad tööotsinguid. Töötukassal on mitmeid vabatahtliku töö koostööpartnereid nii üle-eestiliselt kui maakondade kaupa. Proovitöö annab võimaluse pakutaval töökohal töötamist eelnevalt proovida.

Teenus on tasuta, vajaduspõhiselt neile, kes sihtgruppi kuuluvad.

Sihtgrupp: palgatoetus tööandjale, vabatahtlik töö ja proovitöö töötukassas registreeritud töötule.

Psühholoogiline nõustamine, võlanõustamine, sõltuvusnõustamine

Psühholoogilise nõustamine on mõeldud neile, kes tunnevad, et tööotsinguid ja tööle saamist mõjutab mõni olukord, millele on keeruline

iseseisvalt lahendust leida. Võlanõustaja aitab kliendil olemasolevad kohustused üle vaadata ja annab juhiseid, kuidas oma kohustustega toime tulla. Sõltuvusnõustamine pakub tuge neile, kes soovivad sõltuvusest vabaneda või sõltuvust kontrolli alla saada. Nõustaja aitab leida lahendusi tekkinud pingetele ja probleemidele, et saaksite parandada oma toimetulekut ja suudaksite rohkem keskenduda töö leidmisele ja hoidmisele. Sõltuvusnõustamine pakub tuge neile, kes soovivad sõltuvusest vabaneda või sõltuvust kontrolli alla saada. Nõustaja aitab leida lahendusi tekkinud pingetele ja probleemidele, et parandada toimetulekut.

Teenus on tasuta, vajaduspõhiselt neile, kes sihtgruppi kuuluvad.

Sihtgrupp: töötukassas registreeritud töötü.

Koolides ja noortekeskustes läbiviidavad töötööd

Töötööde eesmärk on tõsta noorte tööalast teadlikkust ning suurendada nende võimalusi hiljem tööd leida. Töötööde viiakse läbi üldhariduskoolides, noortekeskustes ja noortele suunatud messidel.

Teenus on tasuta, kõigile huvilistele.

Sihtgrupp: koolinoored, NEET noored.

Minu esimene töökoha (palgatoetus, tööandjale koolituskulu hüvitamine)

„Minu esimese töökoha“ palgatoetusega toetab töötukassa tööandjat, kes võtab tööle 16 – 29 aastase noore, kellel puudub töökogemus või see on lühiajaline. Lisaks hüvitatakse teenuse raames tööandjale noore tööalase koolituse kulu kuni 2500 eurot kahe aasta jooksul noore tööleasumisest.

Teenus palgatoetus on tööandjale, kes võtab tööle 16 – 29 aastase noore, kellel puudub töökogemus või see on lühiajaline.

Sihtgrupp: toetust makstakse tööandjale, kuid sihtrühm on töötukassas registreeritud 16 – 29 aastane töötü.

Alaealise töötamise toetus

Alaealise töötamise toetus on tööandjale, kes pakub tööd 13–16-aastastele noortele. Toetuse eesmärk on suurendada alaealiste töötamise võimalusi ning soodustada nende tööharjumuse ja -kogemuse saamist saavad tööandjad, kes pakuvad tööd 13-16 aastastele noortele, taotlema Eesti Töötukassalt alaealise töötamise toetust. Toetuse eesmärk on suurendada alaealiste töötamise võimalusi ning soodustada nende tööharjumuse ja -kogemuse saamist.

Tingimused tööandjale toetuse saamiseks: toetust makstakse, kui tööandja on eelmise kalendriaasta jooksul tasunud 13–16 aastastele töötajatele brutotöötasudena kokku vähemalt 1000 eurot. Toetuse suuruseks arvestatakse iga 13–16 aastase töötaja kohta 30% tema brutotöötasust eelmisel kalendriaastal. Toetuse suuruseks arvestatakse iga 13-16 aastase töötaja kohta 30% tema brutotasust eelmisel kalendriaastal. Toetust makstakse, kui tööandja on eelmise kalendriaasta jooksul tasunud 13-16 aastasele töötajale brutotöötasuna kokku vähemalt 1000 eurot.

Sihtgrupp: toetust makstakse tööandjale, kuid sihtrühm on 13-16 aastane töötaja.

MTÜ Maria ja lapsed

MTÜ Maria ja lapsed eesmärgiks on pakkuda erinevaid sotsiaalteenuseid lastega peredele ja vanemliku hoolitsuseta jäänud lastele. Ühing tegutseb sotsiaalmaakonnal juba alates 2003 a, pakkudes teenuseid nii Ida- kui Lääne-Virumaal. Loodud on 4 erinevat hubast kodu, kus pakume vanemliku hoolitsuseta jäänud lastele asenduskoduteenust ning lisaks tegutseb meie asutuses turvakodu hätta sattunud laste abistamiseks. Lisaks pakume asendushoolduselt elluastunud noortele järelhooldusteenust ning oleme usaldusväärseks koostööpartneriks Virumaa Tugiteenuste MTÜle, et pakkuda asendushoolduselt elluastunud noortele tugiisikuteenust. Oleme loonud tugiteenused lastega peredele, pakkudes neile:

- perenõustamisteenust
- eripedagooginõustamise võimalust
- tugiisikuteenust

Meie spetsialistid teevad omavahel koostööd ning perel on nii võimalik saada meie juurest tugiteenuseid kompleksteenusena. Teenuste kohta lisainfot saab lugeda meie kodulehelt: www.tudulinnakodu.eu

Kontakt: Karis Mugamäe tel 56151175, email: marialapsed@gmail.com

MTÜ Lapsele Oma Kodu

Peamiseks eesmärgiks on toetada peresid lastele sobivate elamis- ja kasvamistingimuste tagamisel ning sellega ennetada laste sattumist sotsiaalhoolekandeesutustesse.

Laste puhul, kes on juba sattunud hoolekandeesutustesse, püüame toetada nende vanemate perekondlike ja sotsiaalsete funktsioonide täitmise võimete taastumist, tugevnemist või rehabiliteerimist.

Osutatavad teenused

- Töö perekonnaga, ennetamaks lapse sattumist perekonnast asenduskodusse, erikooli, laste varjupaika või tänavale
- Töö lapse probleemidega koolis, eriti kui laps on koolis õppimisest loobunud
- Laste tagasitoomine bioloogilisse peresse asenduskodust, erikoolist, tänavalt
- Sotsiaalvõrgustiku operatiivne loomine ja toetus sotsiaalsetele erivajadustega peredele
- Koolituse ja supervisiooni pakkumine Narva linna haridustöötajatele.
- Sotsiaalne abi pagulaste lastele
- Profülaktiline töö riskiperedes lastele normaalsete elutingimuste tagamisel.
- Psühholoogiline kriisiabi perekonnale ja lapsele
- Laste psühholoogiline kriisiabi vanemate surma, abielulahutuse või vangistuse puhul
- Tugigrupid lastele
- Töö vägivaldajuhtumitega koolis ja peres
- Lastevanemate toetamine läbi tugigruppide
- Tugiisikuteenus

Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus (SRT)

- alla 16-aastased lapsed, kellel on määratud puude raskusaste (sügav, raske või keskmine puue);
- alla 18-aastased lapsed, kelle KOV on tunnistanud abivajavaks lapseks lastekaitseeaduse tähenduses ja andnud hinnangu tema SRT-le suunamise vajaduse kohta. Abivajavaks tunnistatud lapsel ei pea olema tuvastatud puuet.

SRT eesmärkide saavutamiseks osutatakse vajadusel järgmisi teenuseid:

- Tegevusterapeudi teenus
  - Sotsiaaltöötaja teenus
  - Psühholoogi teenus
  - Eripedagoogi teenus
  - Logopeedi teenus
  - Füsioterapeudi teenus
  - Arsti teenus (psühhiaater, narkoloog)
- www.lapseleomakodu.com
Kontakt: Tuleviku 7 Narva
Kontaktisik: Natalia Umarova – juhatuse liige
Tel. +372 357 5005
E-post: natalia.umarova@gmail.com

Ida-Virumaa Naiste Tugikeskus-Varjupaik

Eesmärgiks on aidata kaasa naistevastase vägivaldla ohvriks langenud naiste vägivallast pääsemisele ja iseseisva toimetuleku saavutamisele, pakkudes turvalist keskkonda ja nõustamist.

Naistevastane vägivald on kõik tegevused, mille tulemusena tekitatakse naisele füüsilisi, seksuaalseid, psühholoogilisi või majanduslikke kahjusid või kannatusi, sealhulgas selliste aktidega ähvardamist.

Osutame:

- juhtumipõhist nõustamist
- nõustamist kriisilukorras
- turvakodu teenust
- psühholoogilist nõustamist
- võlanõustamist
- õigusabi

Kõik teenused on tasuta ja ei vaja eelnevat suunamist.

Sihtgrupp: Naistevastase vägivaldla all kannatavad naised.

Ida-Virumaa Naiste Tugikeskus-Varjupaiga infotelefon 53332627 vastab igapäevaselt ööpäevaringselt või

kirjutada e-mailile: naistetugikeskus@gmail.com

PREP ehk Paarisuhte Rahulolu Edendamise Programm

PREP-koolitusprogrammi on välja töötanud USA teadlased Denveri Ülikoolis Colorados ning see põhineb enam kui 30-aastasel rahvusvahelisel uurimustööl kooselu ja paarisuhte vallas. Praeguseks on PREP levinud rohkem kui 50 riigis üle maailma.

Eestis on alates 2009. a kasutusel siinsetele tingimustele kohandatud versioon ning 2009.-2016. aastal on Eestis PREP-koolitustel osalenud ca 2200 inimest.

PREP sobib paaridele, kes soovivad panustada oma paarisuhtesse, et see hea, mis neil on, ka püsiks. Ent samas sobib PREP ka paaridele, kes muretsevad, sest nende paarisuhe on võtmas suunda, mis tundub neile mitte sobivat.

PREP-paarisuhtekoolitus aitab paaridel saavutada vastastikusel ja lähedus ning käivitada protsessid, mis viivad sügavama, tervema ja elujõulisema suhteni pikas perspektiivis.

Parandades paarisuhte kvaliteeti, parandatakse ka oma laste elukvaliteeti. Panustades oma suhte parandamisse, omandades paremaid konfliktilahendusoskusi, lihvides suhtlemisoskusi ja tugevdades pereväärtusi, võimaldame oma lastele harmoonilisema keskkonna, kust nad saavad eluks kaasa parimad oskused. Luues paremaid suhted kooseluks kõikide pereliikmete vahel, loome ka parema ühiskonna.

PREP- paarisuhtekoolitus on täiskasvanute täiendkoolituse vorm, mis:

- aitab teadvustada läheduse stimuleerimise tähtsust paarisuhtes läbi erinevate dimensioonide nagu rõõm, lõbu, intiimsus, sensuaalsus, seksuaalsus ja sõprus;
- pöörab tähelepanu efektiivsete suhtlemis- ja probleemilahendusoskuste loomisele ja arendamisele paaride vahel;
- aitab teadvustada ja vajadusel kohandada ootusi paarisuhte rollidest ning muudest kooselu aspektidest;
- innustab pühendumusele ja kohusetundele ning aitab näha kooselu pikaajalise partnerlusena.

PREP-paarisuhtekoolitusel...

- pööratakse tähelepanu efektiivsete suhtlemis- ja probleemilahendusoskuste omandamisele;
- räägitakse sellest, kuidas toime tulla erinevuste ja erinevustega;
- teadvustatakse ja vajadusel kohandatakse ootusi abielu ja teineteise suhtes;
- käsitletakse erinevaid võimalusi, kuidas ühine rõõm, lõbu, sensuaalsus, seksuaalsus ja sõprus aitavad murda igapäevarutiini ning hoida ja taastekitada lähedust paarisuhtes;
- arutletakse armastuse, andestamise ja teine-teise toetamise üle paarisuhtes;
- innustatakse pühendumusele ja kohusetundele ning aidatakse näha kooselu pikaajalise partnerlusena.

SA Väärtustades Elu

PREP-paarisuhtekoolituse koordinaator 54 646 0262, kaja.kapsta@save.ee

Info PREP-koolituste kohta tel. 56 460 262 või 5533256 <http://prep.ee/>

MTÜ Erika

MTÜ Erika avati 2000. aasta oktoobris. Peamised tegevused sotsiaalsfääris on:

- sotsiaalteenused
- psühhoteeraapia teenused
- sotsiaalsed projektid

Osutame järgnevaid teenuseid

Laste psühholoogia:

lapse psühholoogiline uurimine; individuaalne laste psühholoogiline nõustamine

Individuaalteraapia:

psüühikahäirete korral; motivatsiooni puudumise korral; ahistava suhte korral; psühhotrauma korral; leina korral; kontrollimatu viha korral; impulsiivse agressiivsuse korral; seksuaalse vägivalda korral
autismi spektri häirega laste vanemate nõustamine

Paari-, pereteraapia:

pereteraapia paaridele; tunnetekeskne paariteraapia; pereteraapia lastega peredele; pereteraapia erineva koosseisuga peredele; ahistavas suhtes perele

Grupiteraapia:

teadveloleku grupiteraapia; viha juhtimine; lõdvestus; motiveerimine; kaassõltlastele

Psühholoogia meetodid:

kognitiiv-käitumisteraapia; eksistentsiaalne; kunstiteraapia; tunnetekeskne paariteraapia; holostsendentsija (integreeritud lähenemisviisi); motiveeriv intervjuerimine

Logopeedi teenus:

logopeediline nõustamine; häälusprobleemide korrigeerimine; kõnearenduslik töö; lugemise ja kirjutamise eeluskuste kujundamine ja arendamine; suulise ja kirjaliku kõne õpetamine: kommunikatiivsete oskuste arendamine

Teenuseid osutatakse ainult eelregistreerimisega.

Rohkem infot: +372 54 57 67 47; +372 585 19 007 <http://evrika.ee/>

Filiaalid ja esindused:

Kose 1a (1 korrus) Narva
Sompa 5a (2 korrus) Jõhvi

Maarjamaa Hariduskolleegeium

Maarjamaa Hariduskolleegeium on Haridus- ja Teadusministeeriumi hallatav põhikool psüühikahäiretega ja käitumisprobleemidega lastele.

Kooli võetakse vastu 12-17 aastaseid poisse ja tüdrukuid, kellele on vaja kohaldada kinnise lasteasutuse teenust.

Õpilasi suunatakse kooli kohtuotsuse või -määruse alusel.

Õppetöö toimub põhikooli riikliku õppekava ja põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava alusel nii eesti kui vene keeles. Kool tegutseb 2 õppekeskuses, Emajõe õppekeskus (Kastre vald, Tartumaa) ja Valgejõe õppekeskus (Tapa vald, Lääne-Virumaa), mis on uuendatud aastatel 2014-2016. Maarjamaa Hariduskolleegeium (MHK) võtab vastu õpilasi, kes on kohtumäärusega suunatud kinnise lasteasutuse teenusele (KLAT) sotsiaalhoolekande seaduses § 130¹-§ 130⁵ toodud alustel.

Koolile esitada järgmised dokumendid:

- juhtumiplaan, milles on ülevaade lapsele varem KOVi või riigi poolt pakutud meetmetest;
- selgitus, milles seisneb lapse käitumisest tingitud oht tema enda elule, tervisele või arengule või teiste isikute elule või tervisele;
- hinnang lapse abivajadusele lastekaitseaduse §-s 28 sätestatud alustel;
- põhjendus, miks ei ole lapse käitumisest tingitud ohtu võimalik kõrvaldada ühegi vähem piirava meetmega;
- psühhiaatri poolne lapse seisundi kirjeldus;
- perearsti tõend HIV viiruse v hepatiidi olemasolu/puudumise kohta;
- koopia lapse rehabilitatsiooniplaanist (olemasolul);
- koopia puude määramise otsusest (olemasolul);
- ülevaade meetmetest, mida KOV üksus kohaldab lapse ja teda kasvatavate isikute suhete ning last kasvatavate isikute toimetuleku ja vanemlike oskuste toetamiseks lapse KLAT teenuse saamise ajal ja järel;
- koolivälise nõustamismeeskonna otsus tõhustatud või eritoe rakendamise kohta;
- väljavõte õpilasraamatust ja klassitunnistuse koopia;
- individuaalse arengu jälgimise kaart või kinnitatud koopia

Õpilase kooli saabumisel esitada täiendavad dokumendid:

- tervisekaart;
- õpilase isikut tõendav dokument;
- foto õpilaspiletile;
- vanema isikut tõendav dokument;
- eestkostja esindusõigust kinnitav dokument (vajadusel)

Õppekohtade ja asutuse spetsiifika kohta on võimalik saada päevakohast infot Emajõe õppekeskuse sekretäri-juhiabilt e-posti emajoe@mhk.edu.ee või telefoni 56 855 968 teel. <https://mhk.edu.ee/et>

OÜ CORRIGO

Metadoon asendusravi

Opioidsõltuvuse näol on tegemist psüühikahäirega, mille tekkepõhjuse hulgas on nii sotsiaalsed, psühholoogilised kui bioloogilised tegurid.

Asendusravi eesmärk on vähendada illegaalse uimasti tarvitamist, ohtlike nakkushaiguste levikut, eluohtlike intoksikatsioone, suremust ning motiveerida asendusravil viibivat isikut loobuma illegaalse aine tarbimist pikema aja jooksul.

Metadoon asendusravi soovitatakse jätkata minimaalselt 12 kuu jooksul, soovitatavalt isegi 2-4 aastat.

Ravile võetakse pikaajalises opiaatsõltuvuses olevaid üle 18-aastaseid uimastisõltlasi. Ravi on mitmekülgne, sisaldades suukaudselt manustatavale metadoonile lisaks ka individuaal- ja grupiteraapiat ning psühhosotsiaalset rehabilitatsiooni.

Ravi on patsiendile tasuta, vabatahtlik ja eeldab koostööd

http://www.corrigo.ee/tervishoiu_teenused/metadoon_asendusravi

Kohtu poolt ambulatoorsele sõltuvusraviteenusele suunatud isikutele ambulatoorse sõltuvusravi osutamine

Eesmärk on võimaldada kuritegusid toime pannud isikutele, kellel on ühtlasi narkootiliste ainete tarbimise sõltuvus, kohaldada sõltuvusravi. Sõltuvusravile suunamisena on tegemist kuritegude toimepanemise eest mõistetava vangistuse asendamisega.

Sihtrühm

- Süüdimõistetud isikud, kes vajavad ravi või rehabilitatsiooni;
- Karistusseadustik § 692 vangistuse asendamine sõltuvusraviga;
- Karistusseadustiku §76 vangistusest tingimisi ennetähtaegsel vabastamisel on võimalik isiku nõusolekul panna talle kohustus alluda ravile.

Sõltuvusravi plaani koostamisel ja ravi läbiviimisel moodustab sõltuvusravi kohaldav tervishoiuteenuse osutaja vähemalt neljaliikmelise sõltuvusravi

meeskonna, kuhu kuuluvad psühhiaater; õde; psühholoogilise nõustamise pädevust omav psühholoog (kliiniline psühholoog); sotsiaaltöötaja

Info: tel 333 1100; nak@corrigo.ee

http://www.corrigo.ee/tervishoiu_teenused/kohtu_poolt_soltuvusraviteenusele_s_uunatud

Psühhiaatri vastuvõtt

Kokkuleppel võib kutsuda psühhiaatri ka kohapeale, psühhiaater hindab patsiendi terviseseisundit, määrab ravi ja vajadusel konsulteerib ka edaspidi. Saatekiri ei ole vajalik.

Psühhiaater dr. Olev Toomla

Vastuvõtt: kolmapäeviti kell 12-15

Teenusele registreerumine telefonil 333 1100 või registratuur@corrigo.ee

Noortekabinet

Noortekabinetis saavad seksuaaltervise teemadel tasuta küsida nõu noormehed ja neid vanuses kuni 26 aastat.

Nõustamine:

- Nõustamine seksuaalelu küsimustes
- Rasestumisvastased vahendid, raseduse diagnostika
- Seksuaalsel teel levivate haiguste diagnostika (sh HIV test)
- Seksuaaltervise alased loengud tellimisel

Vastuvõtuajad

E 09.00-17.00 ämmaemand

K 08.00-13.00 ämmaemand

T, N, R 08.00-16.00 ämmaemand

Telefoninõustamine E, T, N, R 15.00-16.00 telefonil 333 1103

Telefon 333 1103 ; noortekabinet@corrigo.ee

http://www.corrigo.ee/tervishoiu_teenused/noortekabinet

SA Jõhvi Haigla

Rehabilitatsiooniteenus on sotsiaalteenus, mille eesmärk on parandada inimese iseseisvat toimetulekut, suurendada ühiskonda kaasatust ja soodustada töötamist või tööle asumist. Rehabilitatsiooniteenus ei ole arstiabi teenus. Rehabilitatsiooni raames ei osutata (taastus)ravi ega sanatoorse ravi teenuseid.

Rehabilitatsioon on edukas ainult siis, kui arvestatakse kliendi soove ja individuaalseid vajadusi ning kui klient ise osaleb aktiivselt rehabilitatsiooniprotsessis.

Rehabilitatsiooniteenuste raames osutatakse järgnevaid teenuseid:

- juhendamist, kuidas rehabilitatsiooniplaanis kirjeldatud tegevusi ellu viia.
- tegevusterapeudi teenust
- sotsiaaltöötaja teenust
- eripedagoogi teenust
- psühholoogi teenust
- logopeedi teenust

Sotsiaaltöötaja teenus on isiku argielus mõjutavate probleemide tekkepõhjuste väljaselgitamine, isiku olemasolevate ressursside ja tegevusvõime väljaselgitamine ning koos isikuga temale sobivate abistavate võimaluste leidmine.

Logopeedi teenus sisaldab suhtlemisvõime hindamist, kõne ja mitteverbaalsete kommunikatsioonivahendite kasutamisoskuse kujundamist, suhtlemisvalmiduse suurendamist kliendile olulistes situatsioonides.

Psühholoogi teenus sisaldab nõustamist psühholoogilistes küsimustes, probleemide ennetamist, juhendamist ja motiveerimist emotsionaalse heaolu säilitamiseks, mis omakorda toetab isiku sotsialiseerumist.

Eripedagoogi teenus toetab hariduse saamist ja töötamist toetavate tegevuste valimist, koostöö arendamist, toetavate suhete kujundamist, et parandada kliendi toimetuleku oskusi talle olulistes erinevates sotsiaalsetes situatsioonides.

Kogemusnõustaja teenus sisaldab sarnase kogemusega inimeste vahel toimuvat teadmiste- ning kogemuste vahetust ja/või nõustamist ning kogemusliku emotsionaalse- sotsiaalse- ja/ või praktilise toe pakkumist.

Üldpõhimõtted teenuse osutamisel

Enne teenuse osutamist hindab spetsialist isiku seisundit, mis on osa individuaalteenusest.

Teenus sisaldab võrgustikutööd (sealhulgas võrgustikuliikmete nõustamist), et aidata isikul saavutada rehabilitatsiooni eesmärke ja luua toetav keskkond. Võrgustikutöö ei eelda võrgustikuliikmega kohtumist, seda võib teha ka telefoni, kirja jm teel. Võrgustiku moodustavad nii lähivõrgustik (perekond, sõbrad, naabrid) kui ka formaalset võrgustikku (omavalitsuse sotsiaaltöötaja, teiste teenuste osutajad, tööandja jt).

Teenus sisaldab eeltööd, otsest klienditööd ja järeltööd, sealhulgas dokumenteerimist.

Teenuste liigid:

- Individuaalteenus – teenus rehabilitatsiooniteenust saama õigustatud isikule.
- Pereteenus – teenus õigustatud isikule ja tema pereliikmetele. Nõustatakse isikut ja tema pereliikmeid. Pereteenuse eesmärk on pereliikmete juhendamine, õpetamine ja nõustamine, et aidata isikul saavutada rehabilitatsiooni eesmärke ja luua toetav keskkond.
- Grupiteenus – sarnase kogemusega isikute nõustamine grupis. Grupis on minimaalselt kaks ja maksimaalselt 12 isikut.

Jaama 34, 41532 Jõhvi 333 1100 501 3637 registratuur@corrigo.ee
<http://www.xn-jhvihaigla-2bb.ee/>

Sõltuvusravi- ja rehabilitatsiooniprogramm

Viljandi ravi- ja rehabilitatsioonikeskuses pakutava sõltuvusrehabilitatsiooni eesmärgiks on lisaks uimastitarvitamisest loobumisele ja integreerumisele igapäevaelu, ka püsivate psüühikamuutuste saavutamine ja uute käitumismustrite kujundamine, eneseefektiivsuse tõstmine riskisituatsioonidega toimetulekuks erinevate teraapiliste võtete ja erialaspetsialistide nõustamise kaudu.

Statsionaarse teenuse kestus on 7-9 kuud. Viljandi osakonnas osutatakse teenust nii meestele kui naistele eesti ja vene keeles. Sillamäe osakonnas osutatakse teenust meestele vene keeles. Rehabilitatsiooniprogramm on nii Viljandi kui ka Sillamäe osakonnas sama. Statsionaarsele teenusele järgneb ambulatoorne järelteenus, mida pakutakse Tallinnas, Jõhvis ning Narvas.

Sihtrühm: täisealised uimastisõltuvusega inimesed.

Pakutavad teenused:

- Kahjude vähendamise teenus Narvas (süstlavahetuspunktid); Sillamäel (väljatöö)
- Võõrutusravi teenus Viljandi osakonnas;
- Statsionaarne rehabilitatsiooniteenus uimastisõltuvusega täisealisele inimesele Viljandi või Sillamäe osakonnas;
- Ambulatoorne rehabilitatsiooniteenus ehk järelteenus Tallinnas, Narvas ja Jõhvis.

Teenus on kliendile tasuta! Statsionaarsele võõrutusravi- ja rehabilitatsiooniteenusele suunamist vaja ei ole, klient ise pöördub teenusepakkuja poole.

Kontaktandmed teenustele registreerimiseks:

SA Viljandi Haigla sõltuvushaigete ravi- ja rehabilitatsioonikeskus

Viljandi osakond, tel: 524 4024

Sillamäe osakond, tel: 5814 0126

„Imelised aastad“ vanemlusprogramm

„Imelised aastad“ vanemlusprogramm on tõenduspõhine suhtlemisoskuste õppimise programm 2 – 8-aastaste laste vanematele. Programmi võib pakkuda nii ennetus- kui sekkumisprogrammina nii eesti kui vene keeles.

Uuringud näitavad, et koolitusprogrammi läbinud vanematel paranevad märgatavalt vanemlikud oskused, sealhulgas positiivsed suhtlemis- ja enesekehtestamisoskused, ning väheneb stress. Programmi rakendamise järel suureneb laste sotsiaalne kompetentsus, enesekehtestamisoskus, probleemide lahendamise oskus ja paranevad suhted eakaaslastega. Pikas perspektiivis väheneb laste ja noorte agressiivne ja antisotsiaalne käitumine, sõltuvusainete tarvitamine ning koolist väljalangemine. Programmi pakutakse koostöös kohalike omavalitsustega ja lapsevanema jaoks on programmis osalemine tasuta.

Programmi läbiviimiseks 2019. aastal on oktoobris-novembris taotleda rahalist toetust Tervise Arengu Instituudilt.

Kontaktandmed: Kärt Vajakas, 659 3933, kart.vajakas@tai.ee

Perearst või EMO?

Perearst või EMO?

Ootamatult tekkinud tervisehäire puhul tekib igapäev kuisimus, kust saada kiiresti abi. Vajalikku esmast abi osutab perearst või perepere. Teie oma perearstikeskuses. Haiglate erakorralise meditsiini osakonnas (EMO) pakutakse vältimatut abi, s.o meditsiinilabi, mille osutamise edasilükkamine või osutamata jätmine võib põhjustada abivajaja surma või püsiva tervisekahjustuse.

Võrreldes EMOga, kus isepõrdujate keskmine ooteaeg ületab nelja tundi, saab visiidil aega perearsti ja perepere juurde planeerida. Samuti on võima-

lik saada visiidil aega perearstikeskuses rohkem teavet oma haiguse olemuse ning profülaktika kohta. EMOs on fookuses raskes seisundis patsiendi kiirdiagnostika ja ravi alustamine.

Selleks, et säästa nii oma aega kui ka tervishoiuasutuse ressursi, soovime Teil valida sobivama variandi. Käesolev infoleht aitab otsustada, millisesse tervishoiuasutusse oma probleemiga pöörduda.

LAPSED

Erakorralise meditsiini osakonda (EMO) minge lapsega siis, kui kahtlustate, et tema tervislik seisund võib põhjustada tema surma või püsiva tervisekahjustuse.

Lastehaiglas osutavad erakorralist abi lastearstid kuni 18-aastastele (kaasa arvatud) ning kirurg ja traumatoloog kuni 15-aastastele (kaasa arvatud) lastele.

MINGE PEREARSTI JUURDE

KESEKMISE TUGEVEUSEGA JA/VÕI PIKALT KESTNUD VALU

- peavalu
- liigesevalu
- alaseljavalu
- kõrvavalu
- kurguvalu
- kõhnavalu

NB! Näoipirkonna valu, sh hambavalu. Jäsemete valu ja alaselja valu ilma kõrge palavikuta ei ole eluohtlik ega vaja EMO abi! Nende valude puhul konsulteerige perearstiga või küsige nõu perearsti nõuandelinilt: 1220.

SONG, VESIVISIO

- valuuta esilevõlvimus (muna) kubemes, munandikoitis või nabas

MINGE EMOSse

VALU

TUGEVI JA AKKI TEKINUD VALU

- akki tekkinud tugev ja püsiv peavalu, millega võivad kaasneda oksendamine ja tasakaalu häired
- talumatu kõhnavalu
- kõhnavalu koos sapipõlgesse oksendamise ja/või verise väljaheltega
- süvenev kõhnavalu koos keha palaviku ning iivelduse ja oksendamisega
- talumatu süsaudastele ravimite allumatu valu

POISTEL MUNANDI KEERDUMINE, PITSUNUD SONG

- järsku tekkinud valutrik moodustis kubemes või munandikoitis, eriti koos iivelduse ja oksendamisega

TRAUMA

TRAUMA/ÕNNETUS

- värske trauma, vigastatud kehaosa tugev paistetuse, kuu muutus ja liikuvuse piiratus, haavavähi, põletus, süvitus, elektraurauma, mürgistus jmt
- võõrkeha hingamisteedes, seedetraktis või mujal
- looma hammustus (kass, koer vms)

VEREJOOKS

AGE VEREJOOKS

- äge rinnaverejooks
- mandlioperatsioonijärgne verejooks

VÄIKSEM TRAUMA/ÕNNETUS

- trauma, millega ei kaasn vigastatud kehaosa tugevat paistetust, kuu muutus ega liikuvuse piiratus
- piisitrauma
- putukahammustus/puughammus

VERITISUS

- veri väljaheltes ilma muude haigusnähtudeta
- sagelased ninaverejooksud

TRAUMA

TRAUMA/ÕNNETUS

- värske trauma, vigastatud kehaosa tugev paistetuse, kuu muutus ja liikuvuse piiratus, haavavähi, põletus, süvitus, elektraurauma, mürgistus jmt
- võõrkeha hingamisteedes, seedetraktis või mujal
- looma hammustus (kass, koer vms)

VEREJOOKS

AGE VEREJOOKS

- äge rinnaverejooks
- mandlioperatsioonijärgne verejooks

ÄGEDAD SEISUNDID

KERGMATE HAIGUSTE ÄGEDAD SEISUNDID

- haigestumine külmetushaigustesse (nohu, köha, kurgu-, kõva- ja peavalu jmt)
- haigestumine kõhuvirusesse või kaebused seedetraktis (iiveldus, oksendamine, kõrvetised, kõhnavalu, kõhuhälvitus, kõhukõhklus, sooleparasiidid jmt) üldise enesetunde olulise halvenemisega
- allergiarahud (dermaatit ehk nahapõletik, heinanoht)
- sage urineerimine, ebamugavus- või survetunne urineerimisel, urineerimistakistus, voolus sügelamisest
- eritis silmast, silmapõletik
- eritis kõrvast, kõrvapõletik
- kroonilise haiguse ägenemine
- nahakõõrasus, imikud
- tootmisprobleemid imikul

ÄGEDAD SEISUNDID

ÄGEDAD SEISUNDID

- palavikulaandajatele allumatu püsiv üle 38,5 °C palavik ja/või süvenev loodus, jõuetus ägeda haiguse ajal
- akki kolmekuuliseks lapseks palavik üle 38 °C
- esmakordne krampihoo
- hingetõus, õhupuudus, astmahoog
- äärmiselt nõrkus, jõuetus
- järsku tekkinud ilma traumata hulgiverevalumid
- äge allergiline reaktsioon, millega kaasneb õhupuudus, kogu keha haavavähi, ülituslik lööve, keeleturse, neelamistakistus jmt
- insuldihaigus – akki tekkinud kõnehäire ja kehapoolne halvatus või nõrkus või tundlikkuse langus (ei üks suurem vajub allapoole), akki tekkinud tasakaaluhäire või peapööritus, mahu või teadvusekaotus
- tootmisprobleemid
- järsku algav ja püsiv südamekõppimisohoo

NAHAPÕLETIKUD

NAHAPÕLETIKUD

- pindmised nahapõletikud, ka päise, allergiline lööve, punased laigud nahal, sügelus, ketendus
- süsikasvanud kops
- eesnahapõletik
- herpes
- kroonilised haavandid

ÄGEDAD NAHAPÕLETIKUD

ÄGEDAD NAHAPÕLETIKUD

- laialdased mädanikud ja mädakogumid, millega kaasneb valu ja palavik
- põletikuline haav, millega kaasneb palavik ja vigastatud piirkonnas kiiresti (tundidega) leviv turse (ulatuslik paistetuse)

PSÜÜHIKA- JA MEELEOLUHÄIRED

MEELEOLUHÄIRED

- depression (masendus, huvi puudus ümbritseva suhtes, tegusvõime vähenemine), meeleolulangus
- ärevus
- käitumisprobleemid, kooli- või koduprobleemid

PSÜÜHIKAHÄIRED, MIS ON LAPSELE ENDALE VÕI TEISTELE OHTLIKUD

PSÜÜHIKAHÄIRED, MIS ON LAPSELE ENDALE VÕI TEISTELE OHTLIKUD

- äge psühhoo (laulud, meelepeetud, paranoia)
- segasusseisund
- enesetappuht

Perearst või EMO?

Ootamatult tekkinud tervisehäire puhul tekib igapäev kuisimus, kust saada kiiresti abi. Vajalikku esmast abi osutab perearst või perepere. Teie oma perearstikeskuses. Haiglate erakorralise meditsiini osakonnas (EMO) pakutakse vältimatut abi, s.o meditsiinilabi, mille osutamise edasilükkamine või osutamata jätmine võib põhjustada abivajaja surma või püsiva tervisekahjustuse.

Võrreldes EMOga, kus isepõrdujate keskmine ooteaeg ületab nelja tundi, saab visiidil aega perearsti ja perepere juurde planeerida. Samuti on võima-

lik saada visiidil aega perearstikeskuses rohkem teavet oma haiguse olemuse ning profülaktika kohta. EMOs on fookuses raskes seisundis patsiendi kiirdiagnostika ja ravi alustamine.

Selleks, et säästa nii oma aega kui ka tervishoiuasutuse ressursi, soovime Teil valida sobivama variandi. Käesolev infoleht aitab otsustada, millisesse tervishoiuasutusse oma probleemiga pöörduda.

TÄISKASVANUD

Erakorralise meditsiini osakonda (EMOsse) minge siis, kui kahtlustate, et Teie tervislik seisund võib põhjustada surma või püsiva tervisekahjustuse.

Regionaalhaigla erakorralise meditsiini osakonnas osutatakse arstide abiga 16. eluaastast, ida Tallinna Keskhaigla ja Lääne-Tallinna Keskhaigla erakorralise meditsiini osakonnas alates 15. eluaastast.

MINGE PEREARSTI JUURDE

KESEKMISE TUGEVEUSEGA JA/VÕI PIKALT KESTNUD VALU

- peavalu
- liigesevalu
- alaseljavalu
- kõrvavalu
- kurguvalu
- kõhnavalu

NB! Jäsemete valu, alaselja valu ja näoipirkonna valu, sh hambavalu ilma kõrge palavikuta ei ole eluohtlik ega vaja EMO abi! Nende valude puhul konsulteerige perearstiga või küsige nõu perearsti nõuandelinilt: 1220.

MINGE EMOSse

VALU

TUGEVI JA AKKI TEKINUD VALU

- tulum pigistav, suruv või angastav rindkerevalu
- akki tekkinud tugev ja püsiv peavalu, millega võivad kaasneda oksendamine ja tasakaalu häired
- talumatu kõhnavalu korraldava oksendamisega
- talumatu süsaudastele ravimite allumatu valu

VÄIKSEM TRAUMA/ÕNNETUS

- trauma, millega ei kaasn vigastatud kehaosa tugevat paistetust, kuu muutus ega liikuvuse piiratus
- piisitrauma
- putukahammustus, sh puughammus

TRAUMA/ÕNNETUS

- värske trauma, vigastatud kehaosa tugev paistetuse, kuu muutus ja liikuvuse piiratus, haavavähi, põletus, süvitus, elektraurauma, mürgistus jmt
- võõrkeha hingamisteedes, seedetraktis või mujal
- looma hammustus (kass, koer vms)

VEREJOOKS

- veri väljaheltes
- verekiud ninas
- sagelased ninaverejooksud

VEREJOOKS

- keetev seedetrakti verejooks
- kopsu-süsageede verejooks
- äge rinnaverejooks
- äge verikõha

ÄGEDAD SEISUNDID

- haigestumine külmetushaigustesse (nohu, köha, kurgu-, kõva- ja peavalu jmt)
- haigestumine kõhuvirusesse või kaebused seedetraktis (iiveldus, oksendamine, kõrvetised, kõhnavalu, kõhuhälvitus jmt)
- allergiarahud (dermaatit ehk nahapõletik, astma, heinanoht, keele- ja neeluturse)
- enam kui 48 tundi tagasi tekkinud südamerütmihäire, millega ei kaasn õhupuudust ega valu rinnas (ing patsient ei tunda arütmiaagiliste sümptomitega)
- sage urineerimine, ebamugavus- või survetunne urineerimisel, urineerimistakistus, voolus sügelamisest, kahitus, sügihalguisele nägemisvõime langus, enes imasust silmapõletik
- kuulmislangus, kõrvihelid kõrvus, eritis kõrvast
- kroonilise haiguse ägenemine (kõrgenenud vereerit jmt)

ÄGEDAD SEISUNDID

- insuldihaigus – akki tekkinud kõnehäire ja kehapoolne halvatus või nõrkus või tundlikkuse langus (ei üks suurem vajub allapoole), akki tekkinud tasakaaluhäire või peapööritus, mahu või teadvusekaotus
- äärmiselt nõrkus, jõuetus
- palavikulaandajatele allumatu püsiv üle 38,5 °C palavik, kõrge palavik eakatel
- kõrge palavik, jäkvi laastamatu oksendamine, keemakari, patsientidel
- hingetõus, õhupuudus, raske astmahoog (hingamistakistus viistava väljahingamisega)
- äge allergiline reaktsioon, millega kaasneb õhupuudus, kogu keha haavavähi, ülituslik lööve, keeleturse, neelamistakistus jmt
- uriniipeetus
- kuni 48 tundi tagasi tekkinud südamerütmihäire või enam kui 48 tundi kestnud südamerütmihäire, millega kaasneb õhupuudus ja rinnavähi rütmus
- trombooskatsus – akki tekkinud valu ja turse jäsemetel, enamasti säärenearja piirkonnas; jäsemete jahetus ja värvusvõime võlts või punakas-lilla

NAHAPÕLETIKUD

- nahaaluskoe mädanikud (paise, mädaniku jmt)
- nahapõletik – võib esineda lööve ni tappõdena kui laukudena, sügelus, kipitus, ketendus jmt
- kroonilised haavandid
- herpes

ÄGEDAD NAHAPÕLETIKUD

- laialdased mädanikud ja mädakogumid, millega kaasneb valu ja palavik
- põletikuline haav, millega kaasneb palavik ja vigastatud piirkonnas kiiresti (tundidega) leviv turse (ulatuslik paistetuse)

PSÜÜHIKA- JA MEELEOLUHÄIRED

- depressioon (masendus, meeleheide, huvi puudus ümbritseva suhtes), meeleolulangus
- ärevus ja meeleheide
- käitumis- ja sõltuvusprobleemid

PSÜÜHIKAHÄIRED, MIS ON PATSIENDILE ENDALE VÕI TEISTELE OHTLIKUD

- äge psühhoo (laulud, meelepeetud, paranoia)
- segasusseisund
- enesetappuht

Kohaliku omavalitsuse korraldatavad sotsiaalteenused

Sotsiaalteenuste, sotsiaaltoetuste ja muu abi andmist korraldab inimese rahvastikuregistrisse kantud elukohajärgne kohalik omavalitsus (KOV). Vältimatut sotsiaaliabi, millega tagatakse inimesele vähemalt toit, riided, ajutine majutus jms, osutatakse selle kohaliku omavalitsuse poolt, kelle haldusterritooriumil inimene abi vajamise hetkel viibib.

Iga kohalik omavalitsus kehtestab abi osutamise korra, mis peab sisaldama vähemalt järgnevat:

- kirjeldust sotsiaalteenustest ja sotsiaaltoetustest, mida kohalik omavalitsus korraldab või osutab;
- kirjeldust sotsiaalteenuste ja -toetuste taotlemise ja otsustamise menetlemise protsessist.

Kohalikes omavalitsustes võib olla erinev sotsiaalteenuste ja -toetuste korraldus, kuid osutatav abi peab õigeaegselt ja paindlikult rahuldama inimese muutuvaid vajadusi, parandama elukvaliteeti ja tagama võrdsed võimalused ühiskonnas osalemiseks. Kohalik omavalitsus peab eelistama abimeetmeid, mis on suunatud võimaluste leidmisele ja inimese suutlikkuse suurendamisele korraldada oma elu võimalikult iseseisvalt. Samuti peab KOV pakkuma abivajavale lapsele meetmeid, mida ta vajab ning toetavad lapse ja teda kasvatava isiku suhteid ja sotsiaalset toimetulekut.

Sotsiaalhoolekande seaduse alusel on KOV kohustatud osutama 13 sotsiaalteenust:

- Koduteenus
- Väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus
- Tugiisikuteenus
- Täisealise isiku hooldus
- Isikliku abistaja teenus
- Varjupaigateenus
- Turvakoduteenus

- Sotsiaaltransporditeenus
- Eluruumi tagamise teenus
- Võlanõustamisteenus
- Lapsehoiuteenus
- Asendushooldusteenus
- Järeelhooldusteenus

Lisaks millele võidakse korraldada ka teisi sotsiaalteenuseid.

Riiklikud teenused ja ennetusprogrammid lastele ja peredele:

Sotsiaalkindlustusameti lastekaitse osakonnas oleme kaardistanud lapsi ja peresid toetavad riiklikud teenused, sh asendushooldusteenused ja ennetusprogrammid. Info on mõeldud kasutamiseks lastega töötavatele spetsialistidele. Samuti võib info olla abiks lapsevanemale.

Kaardistus on leitav sotsiaalkindlustusamet kodulehel:

<http://www.sotsiaalkindlustusamet.ee/et/teenused-programmid>

JUSTIITSMINISTEERIUM

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET